

Mechanika kwantowa

Zestaw 4

4.1. Proszę wykazać, że

$$f(\hat{A})|\phi\rangle = f(a)|\phi\rangle,$$

gdy spełnione jest równanie własne operatora $\hat{A}$

$$\hat{A}|\phi\rangle = a|\phi\rangle.$$

4.2 Proszę obliczyć następujące komutatory:

- a) $[\hat{x}^2, \hat{p}_x],$
- b) $[f(\hat{x}), \hat{p}_x],$
- c) $[f(\hat{x}), \hat{p}_x^2],$

używając jedynie metod algebraicznych.

Wskazówka:

Operatory $\hat{x}$ oraz $\hat{p}_x$ spełniają relacje komutacji w postaci:

- a) $[\hat{x}, \hat{p}_x] = i\hbar,$
- b) $[\hat{x}, \hat{x}] = 0,$
- c) $[\hat{p}_x, \hat{p}_x] = 0.$

4.3 Proszę wykazać, że jeżeli operatory $\hat{A}$ oraz $\hat{B}$ są operatorami samosprzężonymi i każdy z nich ma swój zupełny zbiór wektorów własnych oraz jeżeli $\hat{A}\hat{B} = \hat{B}\hat{A}$, to wtedy istnieje zupełny zbiór wektorów, które są wektorami własnymi $\hat{A}$ i $\hat{B}$.

4.4. Proszę wykazać, że ślad z iloczynu operatorów jest niezmienniczy ze względu na cykliczną zmianę położenia tych operatorów.

4.5. Proszę pokazać, że zachodzi wzór

$$\det e^{\hat{A}} = e^{\text{Tr}\hat{A}}$$

a następnie wskazać jakie warunki muszą być spełnione, aby ten wzór był prawdziwy.

4.6. Proszę znaleźć postać formuły Bakera–Campbella–Hausdorffa w przypadku, gdy dla operatorów $\hat{A}$ oraz $\hat{B}$ spełnione są następujące reguły komutacyjne

- a) $[\hat{A}, \hat{B}] = \hat{O},$
- b) $[\hat{A}, \hat{B}] = \alpha\hat{1},$ dla $\alpha \in \mathbb{C} \setminus \{0\}.$